

T.C.
BARTIN VALİLİĞİ
İl Sağlık Müdürlüğü

Sayı : 59656284-149
Konu : Covid-19 Kapsamında Ayakkabı ve Çanta Satışı
Yapan Esnaflar ile ilgili Önlemler

DAĞITIM YERLERİNE

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından hastalığın bulaştırıcılığı, yayılması ve diğer risk faktörlerinin değerlendirilmesi sonrasında pandemi olarak ilan edilen yeni tip Koronavirüs (COVID-19) pandemisi nedeni ile hastalığın yayılmasının engellenmesi için Koronavirüs Bilim Kurulu'nun görüş ve önerileri doğrultusunda Bakanlığımızca hazırlanan "**Ayakkabı ve Çanta Satışı Yapan Esnaflar ile ilgili Önlemler**" konulu rehber yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bu kapsamda ilgili kurum/kuruluş ve meslek odaları tarafından hiç bir aksaklığa mahal verilmeden rehberde belirtilen talimatlara riayet edilmesi hususlarında ;

Bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.

e-imzalıdır.
Abdullah AKDAŞ
Vali a.
Vali Yardımcısı

Eki:Rehber (3 sayfa)

Dağıtım:
Bartın Valiliği
Bartın Deniz Komutanlığı
Bartın Belediye Başkanlığı
Amasra Kaymakamlığı
Kurucasıle Kaymakamlığı
Ulus Kaymakamlığı
Bartın İl Emniyet Müdürlüğü
Bartın İl Jandarma Komutanlığı
Bartın İl Özel İdaresi
Amasra Belediye Başkanlığı
Kurucasıle Belediye Başkanlığı
Ulus Belediye Başkanlığı
Bartın Üniversitesi Rektörlüğü
Bartın Kapalı Açık Ceza İnfaz Kurumu İşyurdu Müdürlüğü
Bartın Aile, Çalışma Ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
Bartın Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
Bartın Çalışma Ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
Bartın Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Bartın Kadastro Müdürlüğü
Bartın Tapu Müdürlüğü
Bartın Gençlik Ve Spor İl Müdürlüğü
Bartın İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü
Bartın Defterdarlığı
Bartın İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Bartın Sanayi Ve Teknoloji İl Müdürlüğü
Bartın İl Tarım Ve Orman Müdürlüğü
Bartın Orman İşletme Müdürlüğü
Bartın Meteoroloji Müdürlüğü
Dsi 23. Bölge Müdürlüğü - Kastamonu
Küre Dağları Milli Park Müdürlüğü
Bartın Ticaret İl Müdürlüğü
Bartın Gümrük Müdürlüğü
Bartın Ticaret Ve Sanayi Odası Başkanlığı
Bartın Esnaf Ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanlığı
Kozcağız Belediye Başkanlığı
Abdipaşa Belediye Başkanlığı
Bartın Kumluca Belediye Başkanlığı

COVID-19 Kapsamında Ayakkabı ve Çanta Satışı Yapan Esnaflar ile İlgili Önlemler

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

Güncellenme Tarihi: 14.05.2020

Çanta ve ayakkabı satan işletmeler, toplum tarafından sıklıkla kullanılan, ürün temasının olduğu buna karşılık iş yeri alanlarının küçük olması veya kalabalık ortamları nedeni ile COVID-19 yayılmasını önlemek için sosyal mesafeyi korumanın zor olabileceği alanlardır. Bu nedenle müşteri gereksinimleri mümkün olduğunca telefon ve internet üzerinden karşılanacak hale getirilmelidir. İş yerinin görünür bir yerine COVID-19 kapsamında alınması gereken önlemlerle ilgili afişler (el yıkama, maske kullanımı ve iş yeri içinde uyulması gereken kurallar) asılmalıdır.

Bu İş Yerlerinde Çalışan Personeli Korumaya Yönelik Önlemler

- » Çalışan personelin COVID-19'un bulaşma yolları ve korunma önlemleri hususunda bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.
- » Ateş, öksürük, burun akıntısı, nefes darlığı gibi belirtileri olan personel olduğunda çalıştırılmamalıdır.
- » Personel çalışırken ateş, öksürük, burun akıntısı, nefes darlığı gibi belirtiler gelişirse, tıbbi maske takılı olarak sağlık kuruluşuna yönlendirilmelidir.
- » Çalışan personelin tümü kuralına uygun maske takmalı, maske nemlendikçe ya da kirlendikçe değiştirilmelidir. Yeni maske takılırken ve çıkarıldıktan sonra el antiseptiği kullanılmalıdır.
- » Çalışan personelin el hijyenine dikkat etmesi sağlanmalıdır. El hijyenini sağlamak için, eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı, su ve sabunun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır. Antiseptik içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir.
- » Personel müşterilerle aynı ürünlere dokunacağı için, her müşteriden sonra ellerini temizlemelidir.
- » Müşteri ile ayakkabı, çanta denemesine yardım etme gibi 1 metreden daha yakın durumlarda çalışma öncesinde tıbbi maske ve yüz koruyucu kullanılmalıdır.
- » Çalışan personel dinlenme alanlarında en az 1 metrelik sosyal mesafeyi korumalı ve maske takmayı sürdürmelidir. Yemek yerken ya da su/çay/kahve içilirken, maske çıkarılacağı için bunun yapıldığı kapalı alanda aynı anda birden fazla kişinin olmaması sağlanmalıdır.

Müşterilere Yönelik Öneriler

- » Müşterilerin iş yerinin girişinde görünür bir yere asılmış olan ve içeride uyulması beklenen kuralları açıklayan bilgilendirmeyi okuması sağlanmalıdır.
- » Müşteriler, diğer müşteriler ve çalışanlar ile aralarında sosyal mesafeyi sağlamaları hususunda uyarılmalıdırlar.
- » Müşterilerin maskeli olarak iş yerine girmesi sağlanmalıdır. Bu tip iş yerleri ve genel olarak toplum içinde kuralına uygun olarak bez maske takılması yeterlidir. Girişte maskesi olmayanlar için maske bulundurulmalıdır.
- » Müşteri iş yerine girdiğinde alkol bazlı el antiseptiği veya en az %70'lik alkol içeren kolonya ile ellerini temizlemelidir.
- » Müşteriler, iş yeri içinde mecbur kalmadıkça yüzeylere dokunmamalıdır. Dokunulduğunda el antiseptiği kullanmaları sağlanmalıdır.
- » Müşterilerin iş yeri içinde mümkün olduğu kadar kısa süre kalması sağlanmalıdır.

Çalışma Sürecine Yönelik Önlemler

- » Maskesiz ve maskeyi uygun şekilde kullanmayan (burun ve ağız kapalı şekilde) kullanmayan müşteriler içeri alınmamalıdır.
- » Çalışan ve müşteri dâhil 4 metrekareye 1 kişi olacak şekilde içeriye müşteri alınmalıdır. Bu kurala göre iş yeri kapasite bilgisi kapıya asılmalıdır.
- » Sosyal mesafe kurallarına (en az 1 metre, 3-4 adım) uyulmalı, sıra beklenmesi gereken her yerde (ödeme alanları vb.) mesafe yer işaretleriyle belirlenmelidir.
- » Sıra bekleyen müşteriler iş yeri dışında sosyal mesafe kurallarına göre belirlenmiş işaretlerde beklemelidir.
- » Müşterilerden iş yerine tek başlarına girmeleri istenmelidir. Eşlik eden diğer kişiler dışarıda kalmalıdır.
- » İş yerlerine misafir alınmamalıdır.
- » İş yeri girişinde müşteriler tarafından kullanılmak üzere alkol bazlı el antiseptiği veya en az %70'lik alkol içeren kolonya bulundurulmalıdır. El antiseptiğinin doluluk durumu belirli aralıklarla kontrol edilmeli ve her zaman dolu olması sağlanmalıdır.
- » İş yerine giren her müşterinin ellerini dezenfekte etmesi sağlanmalıdır.
- » Ürün deneme süresi mümkün olduğunca kısa tutulmalıdır.
- » Denenen ürünlere Ultraviyole ışınları **uygulanmamalıdır**. Avrupa Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezi, Amerika Birleşik Devletleri Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezi tarafından önerilmeyen bu işlem insan sağlığına zararlı olabilir.

- » Ayakkabı denemede kullanılan kolaylaştırıcı aparat (ayakkabı çekeceği) her müşteriden sonra %70'lik alkol veya 1/100 çamaşır suyu içeren bezle silinerek dezenfekte edilmelidir.
- » Personeli korumak için tezgâhlar ve müşteri alanı arasına geçici bir ayırıcı veya pencere yerleştirilmelidir.
- » Müşterilerden tercihen temassız olmak üzere nakit olmayan ödeme yapmaları istenmelidir.

Satış İş yerlerinde Ortam Düzenlenmesi, Havalandırılması, Temizlenmesi

- » İş yerlerinde her gün düzenli olarak temizlik yapılmalıdır.
- » İş yerlerinin temizliğinde özellikle sık dokunulan yüzeylerin (kapı kolları, telefon ahizeleri, masa yüzeyleri gibi) temizliğine dikkat edilmelidir. Bu amaçla, su ve deterjanla temizlik sonrası dezenfeksiyon için 1/100 sulandırılmış (5 litre suya yarım küçük çay bardağı) çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) kullanılabilir. Klor bileşikleri yüzeylerde korozyon oluşturabilir. Dayanıklı yüzeyler için kullanılması önerilen bir dezenfektandır. Tuvalet dezenfeksiyonu için 1/10 sulandırılmış çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) kullanılmalıdır.
- » Klor bileşiklerinin uygun olmadığı yazar kasa, bilgisayar klavyeleri, telefon ve diğer cihaz yüzeyleri % 70'lik alkolle silerek dezenfeksiyon sağlanmalıdır.
- » Çalışma tezgâhları, ekipmanları ve aletleri düzenli olarak temizlenmeli, %70'lik alkol ile dezenfekte edilmelidir.
- » Müşteriler ödeme terminalini kullanır ve dokunurlarsa hemen arkasından %70'lik alkol ile temizlenmelidir.
- » Temizlik yapan personelin maske ve eldiven kullanması sağlanmalıdır. Temizlik sonrasında personel maske ve eldivenlerini çıkarıp iş yerindeki çöpe atmalı, ellerini en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkamalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanmalıdır.
- » Klimalar dışarıdan %100 temiz hava alacak modda çalıştırılmalı, fan hızı düşük tutulmalıdır. Klimaların bakım, temizlik ve filtre değişikliği zamanında yapılmalıdır.
- » İş yerlerinin kapı ve pencereleri açılarak sık havalandırılması sağlanmalıdır.
- » Merkezi havalandırma sistemleri bulunan iş yerlerinin havalandırması temiz hava sirkülasyonunu sağlayacak şekilde düzenlenmeli, havalandırma sistemlerinin bakımı ve filtre değişimleri üretici firma önerileri doğrultusunda yapılmalıdır.
- » Varsa iş yeri lavabosu müşterilere kapalı olmalıdır. İş yeri lavabosu sık aralıklarla temizlenmelidir.